

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 58. S. Athanasius in Thebaide. S. Pacominus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](#)

Sæculum IV. hominem in Episcopum sibi depositant! Ex A. C. 363. quo vilem fuisse externam hominis speciem conjecturare licet. Nihilominus iterato Lucius in Palatii porta ad Imperatorem accedens, rogabat, ut se audiaret; subsistit Imperator, & dixit: *diciti mihi Luci! quomodo hoc venisti, terra vel mari?* respondit Lucius: *se mari advenitum.* Imperator respondit: *dico tibi, Luci! Deus hujus Mundi, Sol, & Luna panas meritas exposcant ab illis, qui tecum venerunt, quod te in mare projicere neglexerint!* utinam navim, quam vectus es, nunquam propitius ventus afflet! utinam tempestate jaclata procul ab optato portu demergatur! Ariani per Euzoium Evnuchos Palatii, & Probatium rogaverant, ut causam suam apud Imperatorem tuerentur, quod ubi ad Imperatoris notitiam venit, Spadonibus severe castigari jussis, dixit: quisunque contra Christianos sollicitaverit, parem mercedem accipiet. Im-

Soz. VI. perator post multa colloquia viri prudentialium, ingenium, & pietatem summopere admiratus, S. Athanasium ad regendas Ægypti Ecclesias a se dimisit.

§. LVIII.

S. Athanasius in Thebaide. S. Pacomius. Credibile est, hoc tempore pacis S. Athanasium superioris Thebaidis Ecclesias visitasse. Adverso Nilo, cymba vectus, Taben-

Tabennas pervenit, ubi erat S. Pacomii Sæculum IV.
Monasterium. S. Pacomius S. Athanasium
reverebatur, & amabat, non igno-
rans, quantum vitæ sanctitate celebrare-
tur, quanta pro fide passus fuisset, & quan-
ta charitate in omnes, præsertim vero in
Monachos, arderet; ergo cum omnibus
suis S. Archiepiscopo festinate obvium se-
tulit, eumque Monachi hymnos, & Psal-
mos cantantes, ingenti lætitia complexi
sunt. At S. Pacomius inter catervas Mo-
nachorum latens, in ejus conspectum se
non dabat, quod sciret, Aprionem, Epis-
copum Tentyriensem, Monasterio suo vi-
cinum, saepe de se ad Athanasium, tan-
quam de viro admirabili, & Sancto Dei
famulo locutum fuisse, & rogasse, ut ad
Sacerdotium promoveret. S. Pacomius
plurimos tunc Discipulos numerabat,
quos, mandato Dei expresso, & tribus
vicibus ministerio Angelorum renovato,
suscepserat, & quos secundum Regulam,
quam de cœlo, in tabula scriptam, acce-
perat, regebat. Præcipui hujus tabulæ
articuli sunt sequentes; cuilibet licebat ^{Sup. l. X.}
manducare, vel jejunare pro virium sua- ^{s. 8. vita}
rum conditione; eadem in labore ma- ^{S. Pach. c.}
nuum regula valebat. Terni in separa-
tis cellulis habitabant; at culina, & Re-
fectorium commune omnibus. Vestis
eorum erat tunica, quam *Lebitone* dice-
bant, linea sine manicis, sed cum cucullo.
Cingulo

Sæculum IV. Cingulo stringebantur, & super tunicam
A. C. 363. gestabant pellem caprinam albam, quæ
 Græce *Melotes* dicitur, humeros tegentem. Cingulum, & Meloten manducantes,
 & dormientes retinebant, cum autem ad Communionem irent, (*) utroque deposito,
 solam tunicam servabant. Dum recessiebantur, cucullo caput involvebant,
 ut alter alterius intuitum arceret, & in silentio comedebant. Hospites ad mensam
 communem non ducebantur. Novitiis tribus annis ea, quæ ad altiorem perfectionem
 ducunt, non meditabantur, sed in simplicitate manuum labore occupabantur. Totum Monasterium in
 viginti quatuor cohortes dividebatur, quarum unaquæque nomen unius litteræ ex
 Græco Alphabeto gerebat; hoc autem nomen (quod arcum paucissimi sciebant)
 indicabat mores illorum, ex quibus quilibet turba constabat; ut res exemplo clari-
 rior fiat, simpliciores erant congregati sub littera *jota*, cuius hæc figura est *t*; qui du-
 rioris erant cervicis, sub littera *X*, cuius figura est *x* ut Abbas eo facilius
 in tanta multitudine singulorum statum rescire posset, quandocunque hoc arcano
 sermo-

(*) Cum autem ad Communionem irent; id est, ad accipiemad Sacram Eucharistiam. Interpres Protestans hoc reddidit Part. III. pag. 222. Wann sie in der Zelle sind. Egregium in Interpretate Protestante Fidelitatis specimen!

sermone, quem non nisi perfectissimi in-Sæculum IV.
telligebant, Superiores interrogabat. A. C. 363.

Tandem Angelus, qui sæpius S. Pacomio
loquebatur, mandavit, ut duodecim ora-
tiones de die, duodecim vespere, & to-
tidem nocte fierent; cumque nimis pau-
cæ S. viro viderentur, respondit, *hoc sta-
tuitur, quod infirmiores sine molestia ad-
implere valent, nam perfectis hac lege non
opus est, sed in cellulis suis orare non cessant.*

Ergo S. Pacomius omnes, qui pœni-
tentiam acturi ad eum veniebant, cœpit
suscipere, sed ad Monachorum societatem
non nisi post longam probationem admit-
tebat. Ipse exemplum eis dabant, majori
vivens austeritate, quamvis totius Mona-
sterii cura ei incumberet; ad mensam dis-
cumbentibus ministrabat, in horto labo-
rabat, ostium pulsantibus respondebat,
diu, noctuque ægrotis serviebat. Tres *c. 23.*
primi ejus Discipuli Psenthessus, Suris, & *c. 24.*

Obsis fuere. Deinde Pecusius, Corne-
lius, Paulus, alter Pacomius, & Joannes
inter cœteros eminuere. Cum aliquibus,
quos idoneos judicabat, Monasterii curas
partiebatur. Diebus festivis Sacerdotes
ex vicinis oppidis accersebant, ut apud se
SS. Mysteria celebrarent; nam S. Paco-
mius Monachos ad Clericorum ordines
promoveri non sinebat, quod diceret,
ipsis magis expedire, si omnis elationis, &
invidiæ occasio abesset. Verumtamen

ad

Sæculum IV. ad vitam Monasticam eos recipiebat,
A.C. 363. quos antea Episcopi ordinaverant, eo-
rumque Ministerio utebatur; debita eos
recipiebat reverentia, quamvis non nun-
quam gravioris delicti reos suspicari pro-
num esset, quod judicandum Episcopis
relinquebat.

6. 25.

Inter advenientes, ut Discipuli S. Pa-
comii fierent, erant infantes, senes, &
omnis conditionis homines, quos ipse pro-
diversitate indolis, & virium corporis di-
verse regebat. Hi laborabant, ut victum
sibi pararent, alii toti fratrum collegio
serviebant; non omnes eadem hora ci-
bum capiebant, sed unusquisque, prout
ratio operis, cui incumbebat, exigebat,
S. Pacomius. aut abstinentiæ studio volebat. Omnes
vero ad obedientiam S. Pacomius exhor-
tabatur, utpote brevissimam ad perfec-
tionem viam. Ut partem oneris sublevaret,
cuilibet domui, & tribui, id est, multis
Monachorum millibus suos Superiores
præfecit. Si quis horum Superiorum ab-
sens esset, ipse tanquam omnium servus
absentium vices supplebat, & paterna sol-
licitudine Monasteria circuibat.

Haud procul a Monasteriis S. Paco-
mii pauperes ruricolæ habitabant, peco-
rum pastores, neminem habentes, qui Sa-
cramenta præberet, & SS. Scripturas præ-
legeret. Hinc S. Aprionis Episcopi Ten-
tyriensis consilio adjutus Ecclesiam in
agre-

agrestium istorum oppido, pene deserto, Sæculum IV.
 ædificare statuit, qua exstructa, dum nec-
 dum Lectores, aliive Clerici ad officium
 Divinum in nova Ecclesia celebrandum
 ordinati essent, S. Pacomius cum suis Mo-
 nachis, hora, qua Conventus Ecclesiastici
 agi solebant, illuc se conferebat, & S. Scri-
 pturam legebat, nec vir Senex hoc mini-
 sterio, quod in Ecclesia tunc minimum
 erat, fungi erubesceret; tanta vero at-
 tentione, & cordis affectu legebat, ut ocu-
 lis populi auscultanti Angelo, quam ho-
 mini similior videretur; tanto zelo plu-
 res ad amplectendam fidem Christianam
 permovit, nam nullam rem magis quam
 conversionem Gentilium exoptabat. Hæ-
 reticos cane pejus, & angue aversabatur,
 nominatim vero Origenem, quem pro
 hæretico habebat, eo quod alii ex ejus
 scriptis perversas opiniones hausissent.
 Hac erat Thebaidis facies, quando S.
 Athanasius ad S. Pacomium invisit.

A. C. 363.

c. 27. 44.

§. LIX.

Monasterium Sororis S. Pacomii.

Cum S. Pacomii Sanctitatem fama ad c. 28.

ejus Sororem detulisset, venit ad ejus
 Monasterium, ut fratrem videret; ipse
 ostiario respondit, ut diceret suo Nomine:
*Soror mea! per istum fratrem, quem ad te
 mitto, intelliges, me esse in hac hora vi-
 vum, & incolumem; ergo vade in pace,*

Hist. Eccles. Tom. IV.

N

&